

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta
Ta Ellēnisti Heuriskomena**

Origenes

Rothomagi, 1668

Tomvs Vigesimvs Secvndvs. Dixerunt ergo illi, nos ex stupro non sumus
nati, sed unum patrem habemus Deum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19358

COMMENTARIA IN IOHANNEM.

30

³³ ylo uo dñiçionem cito o' dñis, qd dñgl. Ita A ob causam hi, ad quos est fermio, reprehenduntur tanquam qui non sint filii Abrahæ, liquet eos idcirco reprehendi, quia non exierint e domo patris sui, tanquam adhuc ad malum patrem Diabolum pertinentes, atque adhuc patriss illius opera facientes. His à nobis hunc in contextum dictis, palam opinor eos convictos, qui hinc ostendunt existimant filios Diaboli ex conditione esse.

ειρασται οποιοι πεις σα κατασκευής υψη της
διάφερον. Είπον δέντρον αιταλ., ήμερος στο πορφύρα
η γερμανία, ένα πατέρα εξανθού τον Σωτ. Β.

3 TOMVS VIGESIMVS SECUNDVS.

*Dixerunt ergo illi, nos ex stupro non sumus Ioh. 8. 41
nati, sed unum patrem habemus Deum.*

Quero num fortè Iudei illi qui dicuntur Domino credidisse, redarguti quod non sint filii Abraham, acerbius respondeant illi, tēte innuentes Servatorem ex stupro natum fuisse: hoc suspicantes, ut probabile est, quod admis- sis non fuerit celebris, atque divulgatus illius ortus ex virgine. Admodum enim prater rationem, atque prater rem de qua agitur, videntur mihi hæc verba ipsi effutisse; cum neque ad superiora, neque consequenter posterioribus dictum fuisse possit, ac ne simpliciter quidem intelligi, illud: *Nos ex stupro non sumus nati*, quod ipsi dixerunt. Quicquidiam quoniam patrem suum dicebat Deum Servator, neminem hominem patrem sui ipsius confitens, probabile est ipsos illi dicto: *Nos ex stupro non sumus nati*, subiungere rursum inimici facti illud: *Vnum patrem habemus Deum*: tanquam si dicerent; nos potius quam tu habemus unum patrem Deum, qui te ortum dicis ex virgine, cum natus sis ex fornicatione: qui etiam dicis te unum solum patrem habere Deum, quia iustes te natum ex virgine, & fateritis alioquin nobis Deum patrem, non tamen negantibus hominem etiam nos habere patrem. Sed dicit aliquis hæc sic intellecta non posse esse verba eorum Iudæorum qui illi crediderant. Ad quod dicendum est quod cum principio dictum fuisse illis illud: *Si vos Ioh. 8, 31 manfestis in sermone meo, vere discipuli mei eritis, & agnoscetis veritatem*, perinde ac possent manere in sermone Iesu, & non manere, non difficillimum factu esse quodam redargutos non mansisse in sermone ipsius: cumque non mansissent, acerbius, & repugnante illud dixisse: *Nos ex stupro non sumus nati, unum patrem habemus Deum*. Videntur mihi contentiosus quoque respondisse: cum enim antea dixisset: *Semen Abrahæ sumus, & quasi hoc manifestius per illud*: *Potes-*

COMMENTARIA IN IOHANNEM.

309

A quibus , cum antea non esset aliquis filius Patris coelestis , efficitur ipsius filius ; quando etiam pater ducens hunc ad regenerationem pater ipsius efficitur , & habetur ipsius pater . His adjungere possumus quae in Evangelio secundum Matthaeum scripta sunt hunc in modum : *Audistis dictum esse : Diliges proximum tuum, & odio habebis inimicum tuum ; at 44, 45.*
Ego dico vobis : Diligit inimicos vestros , & orate pro his qui vos persequeantur , ut sitis filii Patris qui in celis est . Adhibe autem animum ad illud : *Vt sitis filii Patris vestri , qui in celis est , ostendens* quod qui antea non est filius illius Patris qui est in celis , deinde illius efficiatur filius . Cumque diligenter observaveris illud , vestri , quod additur vocculo , Patri , sic enim scriptum est : *Vt sitis filii Patris vestri ; quares , utrum similius illud dictum sit , an peccantibus exemplaribus additum sit illud , vestri . Nihil enim quæsiremus , si scriptum tuisset : Vt sitis filii Patris illius qui in celis est : & præsertim quoniam videntur haec repugnare , ut aliquis sit filius non simpliciter Patris illius qui est in celis , sed sui patris : nam si est pater ipsius , non efficitur postea filius ipsius : si vero ipsius filius efficitur , non erat antea ipsius pater . Illud simul observabis , eo quod ex his qui censemur credere , quidam servi Dei , rursum alij dicantur filii Dei , an forte non qualecumque mandatum , sed quædam per excellentiam præclaræ acta faciant aliquem , qui ea obseruit , effici filium Dei . Quamobrem cum in Marthæ multa sint dicta , illud observa : *Vt sitis filii Patris vestri qui in celis est , quod subiungitur illis verbis . Ego autem dico vobis , Diligit inimicos vestros , & orate pro his qui vos persequeuntur . Eluet enim similitudo erga Deum , atque imitatio ipsius diligentis omnia entia , & nihil abominantis eorum quæ fecit , & omnibus parentis : quandoquidem ipsius Domini animalium amans sunt omnia , in eo qui diligit inimicos suos , & precatur pro his qui persequeuntur eum . Alioquin quomodo convenienter subjungeretur illud : *Vt filii Patris vestri qui in celis est , illis verbis : Dicitum est . Non committas adulterium : at ego dico vobis , Quicunque aspergit mulierem ad concupiscendum eam , jam adulterium commisit in corde suo cum ea , atque illis de perditione unius membrorum , ne totum corpus coniugiatut in gehennam ? Quintam si subiungereatur : Dicitum est antiquis , & post illud :***

Part II.

Qd

*Non pejerabis, sed persolues Dominus iuramenta tua: at ego dico vobis, Ne iuratis omnino; ut siis filij Patri vestri qui in eis est, multum profecto offendiculi ex se fecisset: nunc autem ut ille Pater cœlestis exoriri solem facit super malos & bonos, sic unusquisque filiorum Dei dilectionem in semetipso veluti sole habens, hanc exoriri facit etiam super malos, cum suos ipsius dilexerit inimicos. Ac rursus quemadmodum pluit Deus super justos, & injustos, ita sanctus, veluti pluviam quandam demittit precationem super eos qui deorsum degunt, eo quod illum persequebantur, pro talibus etiam orans. Haec in illud, quod mili explanandum incidit: Si Deus pater vester esset, diligeretis utique Ioh. 3. 42. me. Videamus vero, & illud: Ex Deo exivi, & venio: cum quo conferre illud Michæa utile videtur sic habens: Mich. 2. 2. Audite populi sermones, & attendat terra, & omnes, qui in ea sunt, & erit Dominus iudicis contra vos: Dominus, inquam, de domo sanctæ sua: ecce egreditur Dominus de loco suo, & descendet, & calcabit super excelsa terre, & conmovebuntur montes sub illo, & valles liquecent, sicut terra à facie ignis: & sicut aqua quando descendens per præcepsum defertur: & vide a forte aquipollat illud: Exivi à Deo, cum illo: Dominus egreditur de loco suo: quoniam quando Filius in Patre est, antequam scipsum inaniat, veluti locus ipius est Deus: & si quis consideret ipsum existentem in principali illa Deiforma, videbit nondum egressum à Deo Filius ipius, & Dominum nondum egredientem de loco suo: cum vero cum hoc statu contulerit statum illius qui scipsum inanivit, ex eo quod formam servi assumpsit, intelligit quomodo Filius Dei exierit, & veniet ad nos, ac veluti extra eum qui misit illum factus fuerit; etiam si alio modo non dimiserit illum solum Pater, sed est cum ipso qui etiam est in Filio, quemadmodum Filius est in Patre. Sin vero non consideraveris alio modo esse Filium in Patre, quam erat antequam exierit à Deo, videbitur repugnare egressum effe à Deo, & egressum à Deo esse adhuc in Deo. Ceterum alij illud: Exivi à Deo, expouerunt pro eo quod est, genitus sum ex Deo: quos sequitur Filium dicere ex substantia genitum fuisse Patris, veluti diminuti, & parentis substantia Filiij quam ante habebat, quando gene-
7) Εν ἑκατοντα περι τοις γένεσιν εἰς τὸ Σαπούνην μητραῖς περι τοις γένεσιν, οἵτις αὐτοὶ λόγοι μητρῶθεν, γένεσιν τὴν θείαν, ἡ θε-*

COMMENTARIA IN IOHANNEM.

A rati Filium : tamen si consideraret aliquis hoc etiam in prægnantibus. Consequitur autem illos dicere Patrem & Filium corpus esse , ac Patrem dividi: que dogmata hominum sunt eorum qui ne per somnum quidem rerum qua animo cernuntur , & incorpoream natu- ram (quæ proprie est substantia) ima- ginati sunt : unde etiam perspicuum est hos in corporali loco Patrem esse da- ros , & Filium immurato loco, ex loco ad hanc vitam devenisse , nec mutasse statum ex statu , ut nos interpetati sumus. Neque enim à memetipso veni- sed ille me misit. Hac arbitrio dici per- inde quasi à semetipsi veniant quidam, non missi à Patre , doctrinam , vel pro- pheticam promittentes. Atque de talibus quidem hominibus docemur à Hieremia, apud quem scriptum est : Non mittet Hier. 23. Propheta , & ipsi currebant. An vero pot- entia etiam aliqua non missa à Patre venterint ad homines , notabis : & an aliqua inter ipsas egressa sint à Deo , & idcirco peccarint , quia missa non fuerint ab ipso. Nec prætereundus est locus absque indagine de sermone ani- ma: nam fortassis Iesu anima in sua ipsius perfectione existens , in Deo , & in plenitudine erat ; & inde egressa , quia missa fuerat à Patre , assumptus cor- pus ex Maria : alia vero non sic exie- rent à Deo ; hoc est non à Deo mis- sa , neque à divina voluntate pra- missa. Quare dicta mea non agnoscitis ? Ioh. 8. 43. quia non possitis audire sermonem meum. Vos, inquit , non posse sermonem meum au- dire in causa est , quod dicta mea non agnoscatis. Vnde primum comparanda nobis est vis audiendi divinum sermo- nem, ut deinde omnia Iesu dicta agnoscere possumus ; licet enim illi qui ante non va- lebat audire sermones Iesu , postea eo per- venire ut possit audire illos , quoniam quādiu non medicaverit aliquius auditum Ser- mo , ac filius Dei dicens muto. Adaperire , non potest ille audire. Simil atque autem solutum fuerit vinculum quod occasione præbebat surditatis , tunc audire quis poterit Iesum quando etiam cognoscere potest ipsius dicta. Alioquin dicant nobis illi qui existimant hisce verbis constitui dogma de naturis , utrum poterant illi , quibus medi- catus est postea , mutiadhuc existentes au- dire , an non sed cum liqueat eos non po- tuisse , perspicuum est licere immutari ab impotentiis audiendi sermones Iesu , ad au- diendum illos , & non propter naturam incurabiliter habentem , quando non potest aliquis audire : sicutque haec po-

Pars II.

Qq ij

tissimum dicenda his qui ab Ecclesia Aμέλιτα Καίτη τοις οὐρανοῖς ἐπεδίδοσιν, δεcretis dissident, gaudentes allegorijs, & sanationum historiam reducentibus ad curationem animæ, quam Iesus liberat ab omni morbo, & ab omni molitie. Arbitror vero ego vocabulum, audire, possum nunc esse pro intelligere quæ dicuntur: vocabulum vero, agnoscere, pro eo qui percipiens affentitur, illustratus luce cognoscendi ea. Sane Heraclion suspicatur causam reddi, cur ipsi audire non possint Iesu sermones, neque illius dicta cognoscere. Ioh. 8. 44. per illud: *Vos ex patre Diabolo estis*, istisque verbis inquit: Quare autem non potestis audire sermonem meum? an quoniam ex patre Diabolo estis, pro eo quod est, ex essentia Diaboli manifestans de cetero naturam ipsorum, cum predixisset ipsos neque Abraham esse filios, haud enim odio prosequentur illum; nequa Dei, ex quo non diligebant illum. Ceterum si illud: *Vos ex patre Diabolo estis*, exposuisset, ut in superioribus exposuimus nos, & dixisset, quia adhuc ex Diabolo estis, non potestis audire sermonem meum, admissemus etiam illius enarrationem: nunc autem aperte dicit quosdam homines esse [ουσιας, hoc est] ejusdem substantia cum Diabolo, qui alterius est substantia, ut existimant illius etiam sectatores, ab his, quos vocant animales, vel spirituales.

TOMVS VIGESIMVS TERTIVS.

Ioh. 8. 44. *Vos ex illo patre Diabolo estis, & desideria patris vestri vultis facere illius Diaboli.*

Ambiguus est contextus: [proinde quoque duplex ex eo elicere potest sensus:] alter, ut sit quasi Diabolus habeat patrem, ex quo patre (quantum ad contextum attinet) ostendatur hi esse, ad quos est sermo. Alter (qui etiam melior est) vos ex hoc patre estis, de quo prædicatur Diabolus. Atque ambiguus quidem futurus erat hic contextus, si etiam omisso primo articulo, dictum fuisset ex patre, & non ex illo patre, attamen apertius apparueret voluntas contextus. Et quidem qui faveret credenti esse aliquem Diaboli patrem, cuius filios videatur dicere hos, ad quos est sermo, verbis quæ subiunguntur usurus est sic Ioh. 8. 44. se habentibus: *Cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quoniam mendax est, & pater suis: dicetque mendacium esse Diabolum, diversum vero ab hoc esse mendacij patrem: sed non recte hoc diceretur; nam magis conveniet mendacium contrario dicentis: Ego sum veritas: dico autem contrario Christi, cui mendax est*